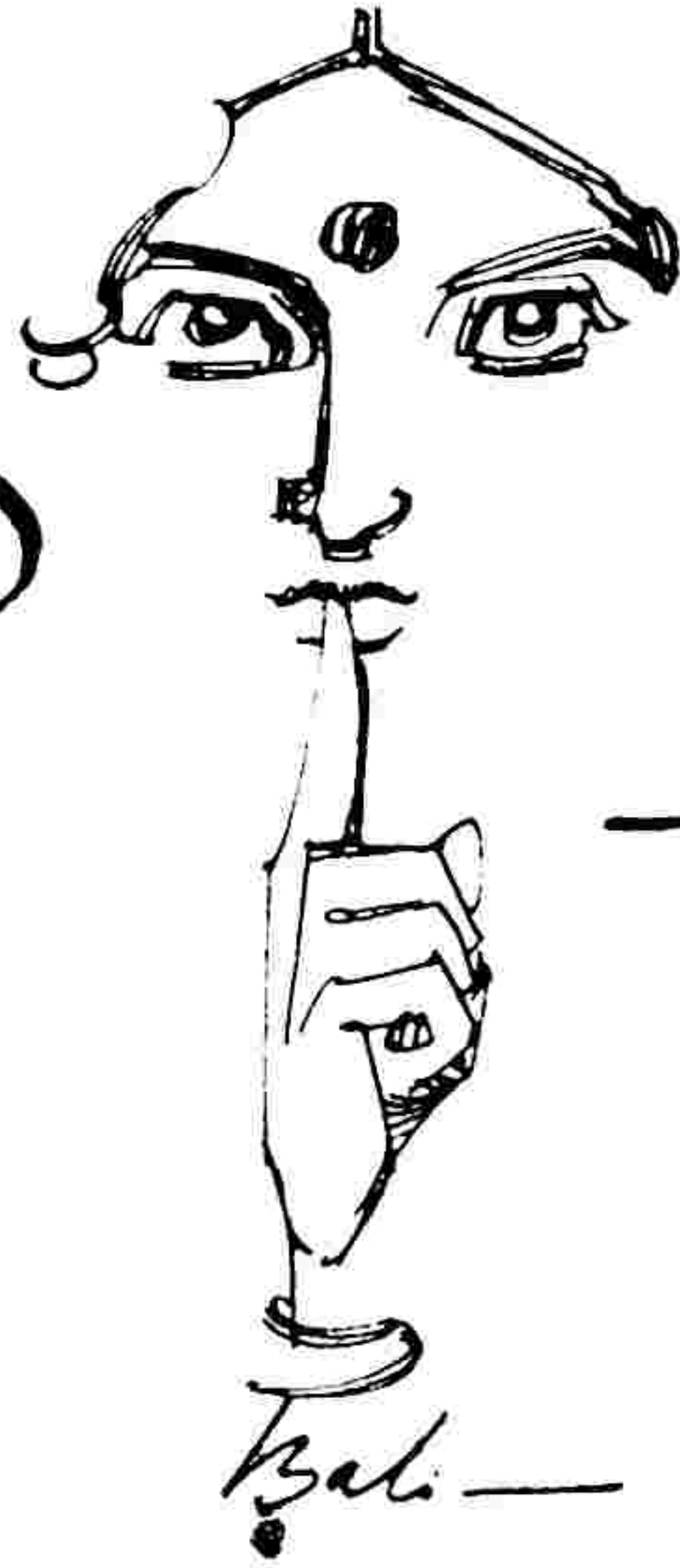

కోటకట్టుం
ఎలా?

అవసరాల
రామకృష్ణారావు

మనకి తెలియకపోతే తెలిసినవాళ్ళని చూసి నేర్చుకోవాలి. సూటిగా చూడడం గాని, ధైర్యంగా ఆలోచించడం గాని, నిండుగా నిజం చెప్పడంగాని మరచిపోయి, 'రోజుకో దేవరా, వీధికో జాతరా' విషయంలో మాత్రమే ఆసక్తి అభివృద్ధి చూపించే, సాధించే, 'సర్వతో ముఖ వ్యభిచార సంస్కృతి'లో బతుకు తున్న జనంలో ఎవరికి వారుగా నిలబడాలన్నా కొన్ని స్వయం ఉపాధి పథకాలు తప్పవంటుంది పంకజం. ఆరోగ్యమూ వయసూ ఉన్న ఆడదానికి ఒంపులూ సొంపులూ ఒకరు యిచ్చేదేమిటి, అవే వస్తాయి. వన్నెచిన్నెలు మాత్రం ఎవరికి వారు అమర్చుకోవాలి. జోహారు హారాలు మెడలో పడాలంటే ఈ విదపకాలంలో కొంత పథకగేలం తప్పదు మరి....

పంకజం మొగుడు సుందరం పది హేను రోజుల కిందట ఆతని చెల్లెలు పాఠ్యశాల నుంచి వచ్చిన ఉత్తరం ఆమె చేతి కిచ్చాడు. మొగుడు పోయాక అత్తారీంట్లో తన బతుకు బొత్తిగా అంటగిన్నె లకి అంకితమైపోయిందనీ, ఆ ఆరళ్ళ భరించలేకపోతున్నాననీ వెంటనే వచ్చి తీసికెళ్ళమనీ ఇంచుమించు ఏడుస్తూ రాసినది అది. పంకజం నెత్తిన ఏడుగు పడింది. నిండా పాతికేళ్ళ లేపు పాఠ్యశాలకి.

తన పెద్దకొడుకు బాబీకంటే మహాఅయితే అయిదారేళ్ళ పెద్ద. ఇంకా తన పిల్లల చదువులూ, వెళ్ళిళ్ళూ అన్నీ ముందే ఉన్నాయి. ఈ కరువు రోజుల్లో యిప్పటికే కటకట అయిపోయింది. ఒక విధవ రాలిని అదనంగా యింట్లో తెచ్చిపెట్టుకుని యావజ్జీవం పోషించాలంటే మాటలా! 'ఎవరి కర్మ వారిది' అనే సిద్ధాంతం మనది. 'అందరి కర్మా కలి అందరిది' అనే వెర్రి వేదాంతం ఎలా నప్పుతుంది యిక్కడ? 'మీ యింట్లో లైటు ఆరిపోయిందని మమ్మల్ని ఆచికటి పంచుకోమంటే ఏం న్యాయం?' అని కలవరపడింది పంకజం మనసు. 'ఏమిటి ఆలోచిస్తున్నావ్?' అన్నాడు సుందరం? 'పాపం పాఠ్యశాల స్థితి తలచుకుంటే ఒళ్ళు నీరైపోతోందండీ.... ఆ ఉత్తరం అందగానే అలాగే ఆపీసు నుంచే ఎక్స్ప్రెస్ బస్ అందుకోక యింటికి వచ్చి నాతో చెప్పి పెర్మిషన్ తీసుకోవాలా!' అని మృదువుగా గోముగా ఆతని చెయ్యి నిమిరింది. నెంబర్ వనకి వెళ్ళాలన్నా తన పెర్మిషన్ తీసుకుంటారని తెలిసినా, 'ఏడడుగుల' కన్న 'మూడు నిద్రలు' బాగా 'పే' చేస్తుందని పంకజం గ్రహించి రెండు దశాబ్దాలుదాటింది మరి. అందుకే అయి ఉంటుంది, వెంటనే వెళ్ళ

చెల్లెల్ని తీసుకురావాలనే ఆతని ఆరాత్రి ఆత్మక మర్నాడు తెల్లారేసరికి లేడు. పొద్దున లేస్తూనే 'దాని అత్తారు బొత్తిగా కసాయి వెధవలు. వాళ్ళతో నేను నెగ్గుకు వచ్చి దాన్ని తీసుకు రాగలనో లేదో! అయినా మంచికో చెడ్డకో ఒక్క చేతుల్లో పెట్టాక మన పెత్తనం ఏముంది.... పోవీ ఓసారి నువ్వే వెళ్ళి అన్నీ మాట్లాడి వస్తేవో!'

'యముడి పెద్దన్న దమ్ముడిలాంటి మొగుడితో అయితే కష్టంగాని నాదుడు నాన్నుడుగాడు అయితే అంతకన్న గృహ లక్ష్మి కోరే వరం ఏముంటుంది!' అని లోలోన సంకోషించినా 'బాగుందండీ మీకు పాఠ్యశాల ఆఖరి చెల్లెలు. వాళ్ళ అలా రాసి రంపాన వెడుతూఉంటే ఏం పట్టనట్టు ఉరుకుంటారా! పాపం చిన్నపిల్ల, ఎంతగా మనసు కష్టపెట్టుకోకపోతే అంతగా రాస్తుంది? రాతిగుండె మొగ వాళ్ళు. మీలా నే నెలా ఉరుకోగలను. వెంటనే వెళ్ళి నానగూ దులిపేసి మరీ తీసుకొచ్చేస్తాను. మన పిల్లే అయితే చంపేస్తుంటే ఉరుకుంటాముటండీ!'

అని అప్పటికప్పుడు, యింకా సుందరం మనసూ గుడ్లూ అప్పగించి చూస్తూ ఉండగానే, పంకజం ప్రయాణం కట్టేసింది.

నిజం చెప్పాలంటే పాఠ్యశాల అవస్థ అమె తెలియపరచిన దానికంటే అధికంగా ఉంది. 'ఎదో ముప్పొద్దులా చాకిరీ చేస్తున్నా వేళకి ఇంత తిండి పడేస్తున్నారు. అదీ లేనివాళ్ళని ఎందర్ని చూశాం కాదు!' అని లోపల్నుంచి ఉబికి వస్తున్న జాలని కేకవేసి లోపలికి తోసింది పంకజం. 'ఎంత చిక్కిపోయావే నా తల్లీ' అని పైకి మాత్రం కౌగలించుకుని కన్నీళ్ళు కానుకగా సమర్పించింది. అంతమంది జనం ఆమె తనం కాపలా ఉన్న ఆ సమిష్టి కుటుంబంలో ఆరోజు ఆర్థరాత్రి తప్ప వారిద్దరికీ ఏకాంతం కుదరనేలేదు.

'నెలరోజులై ప్రయత్నిస్తున్నాను

వదినా ఆ వుత్తరం రాసి, నా మటుకు నేనే పోస్తున్నామని. ఆయన బతికున్నప్పుడే అంతంతగా ఉండేది ఇంట్లో నా స్థానం. ఇప్పుడు నీ కళ్ళతో మవ్వే చూశావుగా! నిజంగా ఆ ఉత్తరం అన్నయ్యకి అందాలని ఎన్ని దేవుళ్ళకి మొక్కానో! ఇంకో రెండ్రోజులు నువ్వు అలక్కం చేసిఉంటే ఏ నుయ్యో గొయ్యో చూసుకుని ఉండును. నిన్ను చూసి నా పోయిన ప్రాణం లేచివచ్చిందనుకో.... ఈ యమ కూపం నుంచి నన్నెలా బయటకి లాగుతావో....'

అని అతి దీనంగా విలపిస్తున్న ఆడపడుచు భుజంమీద మృదువుగా చెయ్యి వేసి ధైర్యం చెబుతూ చెబుతూనే నేర్పుగా పక్కదారి పట్టించింది ఫక్తుజాణ.

'ఇక్కణ్ణుంచి ఇప్పుడే ఇలాగే మనింటికి తీసికెళదామనే నేను వచ్చాను పాఠ్యశాల తల్లీ! కాని ఇండియాలో అడదై పుట్టడం కన్న అందమామలో మానై పుట్టడం వయం. ఒకరితో చెప్పకోలేనంత హైన్యం తల్లీ మన బతుకులు.... ఇంతగా వెట్టిచాకిరీ చేయించి నిన్ను వీచాతివీచంగా చిత్రహింసలకి గురిచేస్తున్నా మీ ఆత్మింటివారికి ఓ వీతి ఉంది! మావగారూ, బావగారూ, మరు

దులూ ఎందరు మగజనం మీ యింట్లో! మళ్ళీ ఒక్కొక్కరు జమాజట్టిల్లా ఎలా ఉన్నారు! అంతా తాటిచెట్ల పాలెంలో ఉండవలసిన సరుకు! నిన్నో దాసీలా చూడటం నిజంగా తప్పే. కాని పోతరించిన పోతపోసిన పుత్రడి బొమ్మలా ఉన్నావే, నిన్నో దేవదాసీలా చూసు

Balu

కుంటే అప్పుడెలా ఉండునంటావ్? వాళ్ళకా కాముక దృష్టి లేకపోవటం ఎంత అదృష్టం అంటావ్? చిన్నసిల్లవి నీకెలా చెప్పనే తల్లీ!

ఏదో వినకూడనిది వింటున్నట్టు వింతగా పంకజం వైపు చూసింది పార్వతి. ఆ ఆశ్చర్యపు వేడిలో ఆమె బుగ్గమీది కన్నీళ్లు ఆవిరైపోయాయి. అంతకంటే అత్యాశ్చర్యకరంగా వదివ బుగ్గమీంచి జారుతున్న కన్నీళ్లు చూసింది.

'అదేమిటి వదినా, నువ్వు ఏడుస్తున్నావా?'

'అడవుట్టుక పుట్టేక ఏడవక ఏం చెయ్యమన్నావు? నాకు నా తొలి సంతానం ఆడదే అయితే ఈ సరికి అమ్మమ్మని అయిఉండును. అయినా ఈ క్షణం నా శీలానికి నా స్వంత యింట్లో రక్షణ లేదు!!'

వెయ్యి ఒట్లు వేయించుకుని పంకజం ఆ సంగతి పార్వతికి వివరించింది.

'మీ అన్నయ్య సంగతి ఎరుగుదువు కదా.... అరచేతిలో అగ్గెరగరు! అందరూ తనలాంటి అమాయకులే అనుకుంటారు.. పోనీ ఒకరిమాట వింటారా, తను ఎరిగిన మేఘసందేశంలో రామారావే హీరో. వద్దు మహావ్రథో అంటే వినక ఓ రొడీ వెధవకి మన వీధిగది అద్దెకిచ్చారు. అది వీధిగది కదా, అది దాటి ఇంట్లో అడవాళ్లు బయటికి వెళ్లాలంటావా, పోనీ మనింటి కొచ్చిన అడవాళ్లు లోపలికి రావాలంటావా! పడిహేమా నలభై అయిదు మద్య ఏ వయసుదైనా వాడికి చాలు! చూపు తప్పించుకోలేదు వాడి పోకిరీచేష్టలూ రొడీ వేషాలూ చూసి ఆ వాడవాడ అడ జనమంతా ఎప్పుడేం చేసిపోతాడో అని గుప్పెట్లో ప్రాణాలు పెట్టుకు గడుపు తున్నారనుకో. పనిపిల్ల పని మానేసింది.

వెళ్ళాంచేత పాలు పంపించే మనపాల వాడు కంటివాడైనా పాపం అలాగే, వాడే తెస్తున్నాడు. ఆ మదపిచ్చిగాడి చెయ్యి నా భుజంమీద ఎప్పుడు పడు తుందో అని ఈ వయసులో సహా నాకు కంటికి నిద్ర రావడం లేదు!'

'ఒక్క వెధవ అంటున్నావ్, వీళ్లు చూస్తే బండెడు బలగం వీళ్లలో ఒక్కరికయినా ఎలాంటి వాళ్లు కావొచ్చు కాని ఆలాంటిబుద్ధులు లేవు సమా! ఇంకా నయం, నేనే ఏ కబురూ లేకుండా వచ్చే ద్వామనుకునేదాన్ని, వచ్చేకాను కాను!' అని గుండెని రాసుకుంటున్న పార్వతిని చూసి తృప్తిగా నిట్టూర్చింది పంకజం.

'అదేమిటి ఒక్కర్తివే వచ్చావ్!' అన్నాడు తిరిగొచ్చిన పంకజాన్ని చూసి సుందరం! 'అబ్బ, ఎందుకంత గొంతుక, నేనేం చెప్పినా కిట్టనట్టు ఉంటుంది! మీ మటుకు మీరే వెళ్లి కళ్లతో చూసివస్తే నాకీ చెప్పే దురవస్థ తప్పి ఉండను. ఆ అమ్మాయి రాసింది ఒకటి. ఆక్కడ జరుగుతున్నది ఒకటి.... మరెవరికి చెప్ప నని నామీద ఒట్టువేస్తేనే నా నోరు విప్పేది' అంటూ పడకగదితో పరమ రహస్యం అందించింది

'మొగుడుపోయిన ఈ ఆర్నెల్ల కేమీ చెల్లెలు బొత్తిగా చెడిపోయింది. నన్నొకటి కొడితే కొట్టండి, నా చెవుల్లో విన్నదే కాక నా కళ్లతో చూసింది ఇది. వావివరసలు లేవు సరికదా రితైరయిన మావగార్నయినా మీసం సరిగరాని మరిది గార్నయినా రెప్పగొట్టే పిచ్చి స్థితిలో ఉంది. ఆ ఆదాళ్లందరూ కలిసి చితక బాది ఆ ఉత్తరం రాయించారుట! పోన్నేండ్ల ఏదో పనిపిల్ల ఇంటికి తెచ్చి బుద్ధిచెప్పుకుని మళ్ళీ పెళ్లిచేసి దార్లో పెట్టడం మన దర్మం. బతికి లేరుగానీ అత్తగారూ మామగారూ ఉంటే చూస్తూ

ఉరుకుని ఉండరు కదా! ఎంత ప్రయత్నించినా నాలో వచ్చింది కాదు. అలాగని ఆగగలదనా ఆడప్రాణి! కలవలకని ఇవాళో రేపో బాబీ దిగుతాడుగా, వాణ్ణి పంపిద్దాలెండి.

అని తను కావాలని తెచ్చిన కొడుకు ప్రసక్తి భర్తమీద ఎలా పనిచేసిందో రెప్పవచ్చుకుండా మొగుడి మొహంలోకి చూస్తూ కూచుంది పంకజం.

పందొమ్మిది నిందాయో లేదోగాని పాతికేళ్ళని చెప్పినా ఎవరూ నమ్మ నంతగా ఎదిగిపోయాడు బాబీ. వాడు వెంటపడని ఆడపిల్ల లేదనీ, రెండు వార్షింగులూ చూడు దేహశుద్ధి సన్నా నాలూ అప్పుడే అందుకున్నాడని తండ్రికి నమ్మకంగా తెలిసింది. మేనత్తని తీసుకు రమ్మని పంపిస్తే యిద్దరూ యిటు వచ్చేనా, అటు లేచిపోయేనా! పెడుతున్న శ్రాద్ధాలు చాలకనా ఈ కొత్త తద్దినం!

'నే నేదో చూసుకుంటాలే, నీ కన్నిటికీ తొందర' అని అనవసరంగా చికాకు పడతున్న మొగుణ్ణి చూసి 'అమ్మయ్య' అని సంతృప్తిపడింది పంకజం.

అయినా ఆక్కడితో అపడం పంక జానికి వచ్చని రాజకీయం. ఇరుగూ పొరుగూ నోరు కట్టడంకూడా ఓ అవసర మైన విషయమే. ఏ బొద్దువాలిన వేళో కొళాయి నీళ్లు పట్టుకోడానికి ఆ యింటి కెదురుగా అందరు అమ్మలక్కలూ మూగేవేళ చూసుకుంటుంది. 'ఇదుగో పిన్నిగారూ, మా అడపడుచు అత్తగారికి పిల్లని ఓసారి పంపమని ఉత్తరం రాశా నండీ.... వాళ్లు బొత్తిగా కిరాతకులు. ఏం రాస్తే ఏం తప్పో.... వినిపిస్తాను.... పెద్దలు ఎక్కడేం తప్పుందో చెప్పరూ! అన్నట్టు మొన్న మీరు పంచ దార అడిగారు కదూ, ఉండండి తెస్తాను' అని లోపలికి పరిగెడుతుంది!

